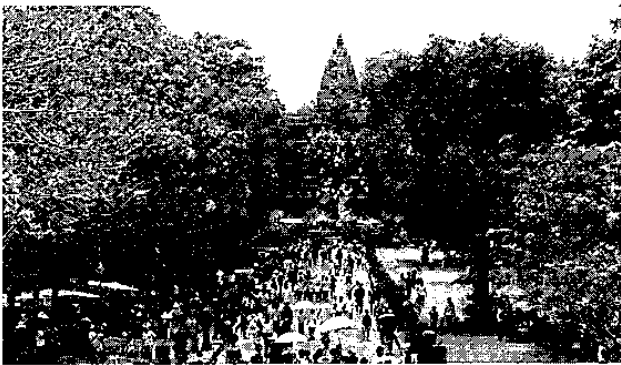

การพัฒนา โจทย์วิจัยและโครงการวิจัย

เพื่อเสริมยุทธศาสตร์จังหวัด แบบมีส่วนร่วม

กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์

เขาวลิต สิมสวย*
สมาพร คล้ายวิเชียร
เกษสุดา บุรณพันธ์ศักดิ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนา
โจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัย
2. เพื่อให้ได้วิธีการในการพัฒนาโจทย์งาน
วิจัยที่เหมาะสม ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว
ในจังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อให้มีระบบประกันคุณภาพงานวิจัยที่
บูรณาการพันธกิจและเอื้อต่อการพัฒนาด้านการ
ท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานวิจัยโดยใช้การทดลองปฏิบัติการแล้วสังเกตพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงไปด้วย (PAR) ซึ่งในการทำการทดลองนั้นได้ใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ได้แก่ การทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมภาษณ์ การสังเกต การทดสอบโดยใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

ผลการวิจัย

ส่งผลให้เกิดการพัฒนาโจทย์วิจัยด้านการท่องเที่ยวขึ้นในมหาวิทยาลัย ทั้งสิ้น 36 โครงการวิจัย จากเดิมเพียง 6 โครงการ (ปี 2548) ซึ่งสามารถ ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยทั้งสิ้น 19 โครงการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว. (ปี 2549) เกิดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงบประมาณด้านการวิจัย จากเดิมที่มีการพิจารณาทุนสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นผู้ดูแลทั้งหมด กลายมาเป็นให้คณะแต่ละคณะสามารถบริหารจัดการเองในรูปแบบ NODE คณะ ซึ่งจากการบริหารจัดการรูปแบบดังกล่าวสามารถก่อให้เกิดงานวิจัยในระดับคณะ เพิ่มขึ้นถึง 66 โครงการ (ปี 2549) (จากเดิม 21 โครงการ (ปี 2548))

*อาจารย์คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะ

1. การส่งเสริมการทำงานวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ควรจะต้องเร่งกระจายอำนาจสู่การบริหารจัดการระดับคณะทุกด้าน ได้แก่ ด้านอัตรากำลัง เงินงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ งานธุรการ ห้องสมุด ศูนย์ตำรา งานวิจัย และอื่น ๆ เพราะอนาคตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จะต้องก้าวไปสู่การบริหารงานแบบคณะที่สามารถทำทุกอย่างได้ในตัวเอง

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีบุคลากรที่มีความสนใจ งานด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น เป็นจำนวนมากถึง 60 คน โดยเฉพาะคณาจารย์มีอายุ 45 ปีลงมา ดังนั้นถ้าหากมีการส่งเสริมนักวิจัยกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง เชื่อว่าจะสามารถสร้างวัฒนธรรมการวิจัยให้เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยได้

3. ควรมีการสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย ในลักษณะวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (PAR) ในหลายมิติเพิ่มขึ้นทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ เช่น การนำไปประยุกต์กับการเรียนการสอน การนำไปทดลองกับการออกนโยบายต่างๆของมหาวิทยาลัย การจัดทำแผนการพัฒนาคณะต่างๆ เป็นต้น

ความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น ที่มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินงานตามปรัชญาและภารกิจของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นภายในมหาวิทยาลัยและเกิดกระบวนการวิจัยที่เป็นความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในท้องถิ่นตลอดมา นอกจากนี้ยังมีการประสานงานเป็นความร่วมมือ ในรูปแบบของเครือข่ายการวิจัย

ในระดับภูมิภาคที่จะเป็นช่องทางของการเชื่อมโยงแนวคิด ความรู้ ประสบการณ์และบุคลากรที่จะหนุนเสริมให้มีการดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ พื้นที่ และทรัพยากรหากแต่การดำเนินงานการบริหารงานวิจัยที่ผ่านมายังมีอุปสรรคอยู่หลายประการ ได้แก่ นโยบายการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ การกระตุ้นให้เกิดการทำวิจัย การพัฒนาโจทย์วิจัย และการพัฒนาโครงการวิจัย ตลอดจนการมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการงานวิจัยยังน้อย ดังนั้นการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่เหมาะสมในครั้งนี้อยู่เป็นการพัฒนาโจทย์วิจัยและการพัฒนาโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ สืบเนื่องมาจากยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดมีแนวโน้มที่จะพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก ประกอบกับจังหวัดบุรีรัมย์มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและเชิงนิเวศอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ ปราสาทหินเขาพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ ปรากฏสุวนแดง ปาดงใหญ่ เขาระโดง เขื่อนลำนางรอน ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งควรที่จะต้องได้รับการศึกษาวิจัยในทุกแง่มุมเพื่อส่งผลการอนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงในภูมิภาคนี้

เพื่อเป็นการกระตุ้นสนับสนุนให้บุคลากรในมหาวิทยาลัย ได้เห็นคุณค่าและความสำคัญโดยร่วมทำงานวิจัยเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยและท้องถิ่นกัน และร่วมพัฒนาโจทย์วิจัยและการพัฒนาโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เพิ่มขึ้น อันจะนำไปสู่การขยายผลต่อ ยอดให้เกิดภาคีในเครือข่ายการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในวงกว้าง จากสถาบัน

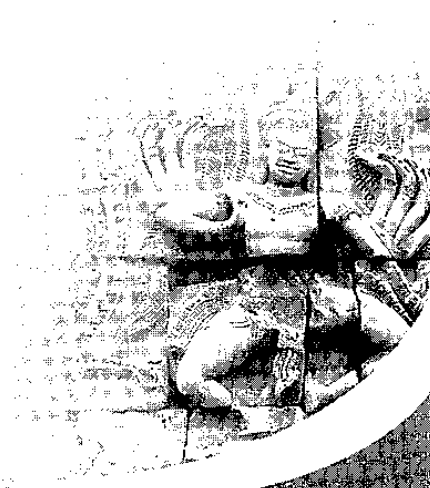
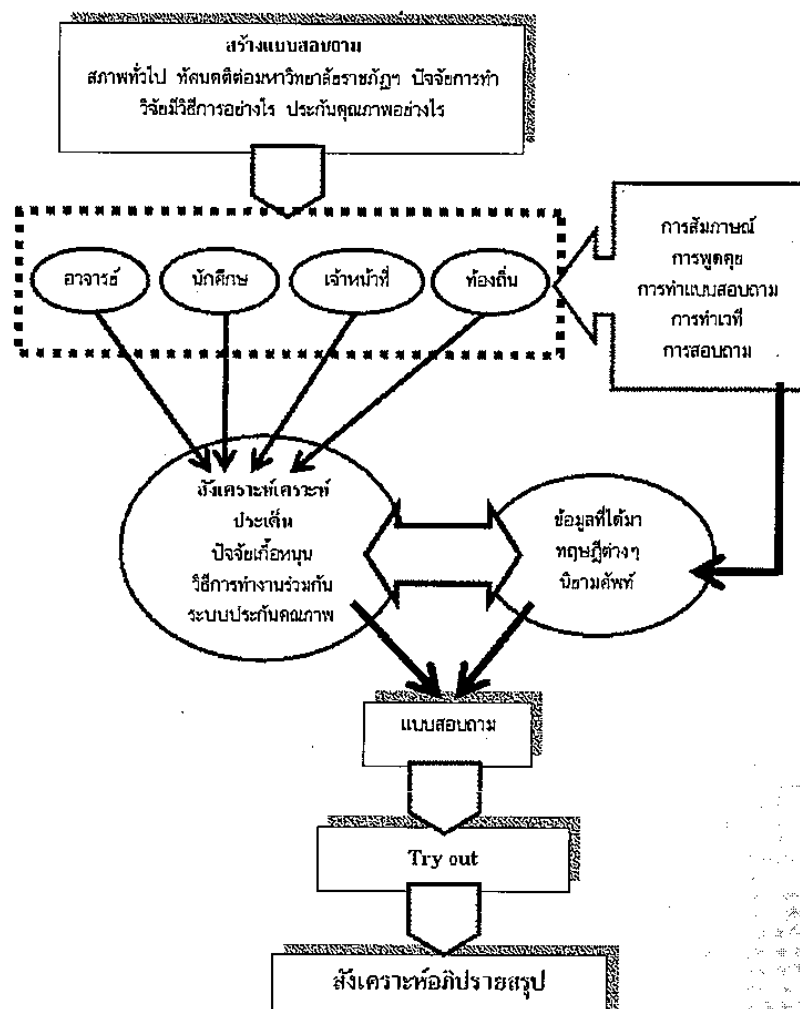
อุดมศึกษาอันจะส่งผลต่อความเข้มแข็ง ของการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และเกิดความต้องการของการเรียนรู้ ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่นทุกระดับต่อไปโดยระยะแรกจะเป็นการพัฒนา โดยจะมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติการ หนุนเสริม การบริหารจัดการงานวิจัยตลอด กระบวนการบริหารการวิจัยทั้งระดับต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ของมหาวิทยาลัยพร้อมกับการร่วม ปฏิบัติการโครงการนำร่องในการดำเนินการวิจัย ทางด้านการท่องเที่ยว ตามความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การเรียนรู้จากประสบการณ์ การบริหารจัดการงานวิจัยในช่วงเวลาที่ผ่านมา พบว่า การทำให้เกิดงานวิจัยที่มีคุณภาพ สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้จะต้องมีการ ดำเนินการ ด้วยการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน

งานที่เกี่ยวข้อง และจะมีพลังสำหรับการพัฒนา ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และภายนอกมหาวิทยาลัยหรือท้องถิ่นเอง ใน หลากหลายรูปแบบ ซึ่งจะสามารถถอดเป็นบทเรียน และถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนา วิทยวิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัย
2. เพื่อให้ได้วิธีการในการพัฒนาวิทยงาน วิจัยที่เหมาะสม ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวใน จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อให้มีระบบประกันคุณภาพงานวิจัยที่ บูรณาการพันธกิจและเอื้อต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีการดำเนินงาน

ผลการวิจัยและอภิปราย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการดำเนินงานวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 4 กลุ่มโดยรวมดังนี้

1.1 กลุ่มคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเป็นเพศหญิงกับเพศชายใกล้เคียงกันอายุอยู่ระหว่าง 31 -40 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ซึ่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำวิจัยเป็นประเภทงานเดี่ยว และประเภททั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มเท่ากันโดยจะทำวิจัยด้านการศึกษา เป็นส่วนใหญ่ ระหว่าง 1 - 5 เรื่อง โดยส่วนใหญ่ได้รับทุนทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รองลงมาคือจากแหล่งทุนที่อื่น ๆ นอกจากนั้นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่เคยทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวแต่มีความสนใจทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว

1.2 กลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 24 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง อายุอยู่ระหว่าง 20 - 25 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำวิจัย เป็นประเภทงานเดี่ยว โดยทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ประมาณ 1 เรื่อง และมีความสนใจที่จะทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่

1.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 21 - 30 ปี มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 15 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำวิจัย เป็นประเภทงานกลุ่ม รองลงมาคือ ประเภทงานเดี่ยวและงานกลุ่ม จำนวน 1 เรื่อง โดยจะทำวิจัยด้านธุรกิจ และสังคมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ รอง

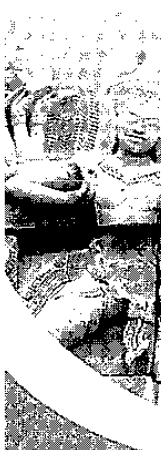
ลงมาคือ ด้านการศึกษาและด้านวัฒนธรรม เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังไม่เคยร่วมเป็นทีมงานทำวิจัย และกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 6 คน ไม่เคยทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว แต่มีความสนใจทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว

1.4 กลุ่มท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย อายุอยู่ระหว่าง 21 - 30 ปี ซึ่ง 2 ใน 3 ของตัวอย่างประชากรมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 15 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสังกัดการท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดบุรีรัมย์ รองลงมาคือ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดบุรีรัมย์ และไม่มีประสบการณ์ การทำวิจัยราว 2 ใน 3 ของตัวอย่างประชากร แต่ตัวอย่างประชากรที่มีประสบการณ์การทำวิจัยส่วนใหญ่ทำเป็นประเภทงานกลุ่ม ซึ่งทำวิจัยด้านการศึกษา รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคมศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ ประมาณ 1 เรื่อง โดยส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมทีมงานวิจัย และไม่เคยทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว แต่มีความสนใจทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว

1.5 กลุ่มตัวอย่างประชากรโดยรวมทั้ง 4 กลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี โดย 2 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างประชากรมีประสบการณ์ทำวิจัยเป็นประเภทงานเดี่ยว ส่วนใหญ่ทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และสามด้านสังคมศาสตร์ ประมาณ 1 - 5 เรื่อง ซึ่งประมาณ 2 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างประชากรไม่เคยทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว แต่มีความสนใจทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว

2. ปัจจัยเกื้อหนุนต่อการทำวิจัยของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1กลุ่มคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย จากการทำเวที Focus Group การสังเกต สัมภาษณ์ และ

การตอบแบบสอบถาม พบว่าคณาจารย์ทำวิจัย เพราะมีปัจจัยเกื้อหนุนคือ ต้องการหาประสบการณ์ การเรียนรู้ด้านงานวิจัยเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการ สอน รองลงมาคือ ต้องการมีแหล่งเงินทุน สนับสนุนการทำวิจัย ช่วงเวลาในการทำวิจัยต้อง ไม่กระทบต่อเวลาในการสอน ตลอดจนปัจจัยทาง ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างนักวิจัยกับผู้น ำบริหารจัดการวิจัยมีต่อกัน ซึ่งจะเป็นแรงดึงดูด อย่างดีเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าการเชื่อมั่นใน การนำของนักวิจัยอาวุโส หรือเชื่อมั่นในหัวหน้า ทีมวิจัย เป็นต้น

2.2 กลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ ทำวิจัย เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา รองลง มาคือ ต้องการความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนา ศักยภาพตนเอง

2.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ ทำวิจัยเพื่อเพิ่มประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ รองลงมาคือชอบค้นคว้าข้อมูล และได้พบปะ สังสรรค์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยใน สาขาต่าง ๆ

2.4 กลุ่มท้องถิ่นในจังหวัดส่วนใหญ่ทำวิจัย เพื่อความอยากรู้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ รองลงมา คือ เพื่อใช้ในการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่ง วิทยฐานะ

องค์ประกอบผู้เข้าร่วมเวทีพัฒนาโจทย์วิจัย

จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 พบว่า มีสภาพ แวดล้อม ลักษณะการทำงาน วุฒิภาวะ และบริบท โดยรวมที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีปัจจัยเกื้อหนุน ที่แตกต่างกัน

3. วิธีการดำเนินงาน

ในการพัฒนาโจทย์งานวิจัยที่เหมาะสมในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ประเด็นการทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจ จำแนกตามกลุ่ม คณาจารย์และกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ดังนี้

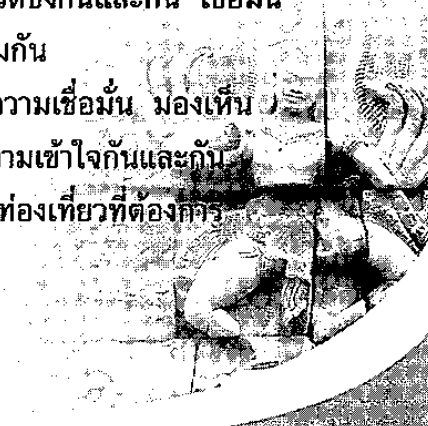
3.1 กลุ่มคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ได้ใช้วิธีการ 8 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1. เป็นการกระตุ้นนักวิจัยในมหาวิทยาลัย
- ขั้นที่ 2. เป็นขั้นการพบแหล่งทุน
- ขั้นที่ 3. เป็นขั้นการพัฒนาโจทย์วิจัย
- ขั้นที่ 4. เป็นขั้นการติดตามการพัฒนาโจทย์วิจัย
- ขั้นที่ 5. เป็นขั้นการวิพากษ์โครงการวิจัย
- ขั้นที่ 6. เป็นขั้นการติดตามพัฒนาโครงการวิจัย
- ขั้นที่ 7. เป็นขั้นการรวบรวมโครงการวิจัย
- ขั้นที่ 8. เป็นขั้นการส่งโครงการ

และมีองค์ประกอบในการทำเวทีพัฒนา โจทย์วิจัย ที่สามารถอธิบายด้วยภาพดังนี้

องค์ประกอบผู้เข้าร่วมเวทีพัฒนาโจทย์วิจัย

1. คือ จะต้องทำการเชิญชวนส่งเสริมการทำงาน วิจัยและให้กำลังใจ เพื่อให้คุณค่าและ ความสำคัญของงานวิจัยร่วมกัน
2. คือ จะต้องให้เกิดที่ดีซึ่งกันและกัน เชื่อมกัน เล็งเห็นความสำคัญร่วมกัน
3. คือ สนับสนุน มีความเชื่อมั่น มองเห็น เป้าหมายร่วมกัน มีความเข้าใจกันและกัน
4. คือ โจทย์วิจัยด้านท่องเที่ยวที่ต้องการ

3.2 กลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ประสบความสำเร็จจากวิธีการ และสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ ด้วยคำตอบแทนอย่างเดียวยาวไม่เพียงพอ ต้องมีปัจจัยด้านการให้ทุนหรือโทษแก่นักศึกษาด้วยเช่น มีผลต่อเกรด หรือมีผลต่อการศึกษาด้วย ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะทำโครงการวิจัยมากกว่านี้ก็เป็นได้

4. ระบบประกันคุณภาพงานวิจัย ที่บูรณาการ พันธกิจ และเอื้อต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยได้ดำเนินการ จัดเวทีพัฒนาโครงการด้านการท่องเที่ยวผ่าน 8 ขั้นตอน(สำหรับอาจารย์) ซึ่งส่งผลให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถส่งโครงการวิจัยด้านการท่องเที่ยวไปยัง 2 แหล่งทุน ได้แก่ แหล่งทุนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) และแหล่งทุนสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยจากทั้ง 2 แหล่งทุน ซึ่งอธิบายได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้

4.1.งานวิจัยที่เป็นชุด มีส่งทั้งหมด 1 ชุด ประกอบด้วย 4 โครงการย่อยภายใต้ชุด ซึ่งส่งไปขอแหล่งทุนสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) งบประมาณปี 2550 (ผ่านผลการประเมินระดับ B)

4.2 งานวิจัยที่เป็นโครงการเดี่ยว มีส่งโครงการทั้งหมด 31 โครงการ ซึ่งส่งไปขอแหล่งทุนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และได้รับการสนับสนุนทุน จำนวน 19 โครงการ งบปี 2549

ดังนั้นจากภาพรวมเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อเอาผลสำเร็จของการได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนมาเป็นตัวชี้วัด จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เพียงร้อยละ 5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 38 หรือคิดได้ว่า จะมีผู้เสนอโครงการวิจัยด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วอย่างน้อย 1 โครงการ ผลปรากฏว่ามีการส่งโครงการวิจัยด้านการท่องเที่ยวมากเกินที่คาดการณ์ไว้ถึง 13 โครงการ($19-6=13$) คิดเป็นร้อยละ 38

ตาราง สรุปการเปรียบเทียบผลงานการวิจัยก่อน- หลังการดำเนินการวิจัย ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในช่วง ปี พ.ศ. 2548 - 2549

ปี พ.ศ.	จำนวนโครงการวิจัยด้านท่องเที่ยวก่อนดำเนินการ	จำนวนโครงการวิจัยด้านท่องเที่ยวหลังดำเนินการ	มีจำนวนโครงการ (ร้อยละที่ลดลง)	มีจำนวนโครงการ (ร้อยละที่เพิ่มขึ้น)
2548-2549	5	19	0	38

สรุปและเสนอแนะ

จากการดำเนินงานวิจัยสามารถค้นพบ วิธีการพัฒนาโจทย์วิจัยด้านการท่องเที่ยว ที่มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยได้ผ่านการทดลองซ้ำ(Try out) แล้วอย่างน้อย 2 รอบ ซึ่งพอที่จะอธิบายเป็นขั้นตอนทั้งหมด 8 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1. เป็นการกระตุ้นนักวิจัยในมหาวิทยาลัย

ขั้นที่ 2. เป็นขั้นการพบแหล่งทุน

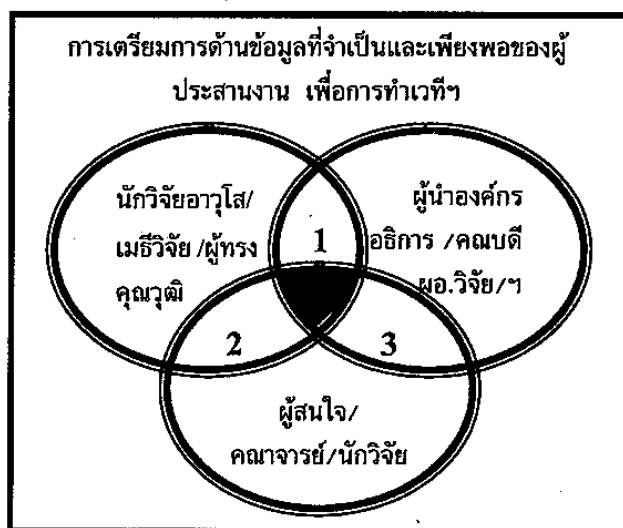
ขั้นที่ 3. เป็นขั้นการพัฒนาโจทย์วิจัย

- ขั้นที่ 4. เป็นขั้นการติดตามการพัฒนาโจทย์วิจัย
- ขั้นที่ 5. เป็นขั้นการวิพากษ์โครงการวิจัย
- ขั้นที่ 6. เป็นขั้นการติดตามพัฒนาโครงการวิจัย
- ขั้นที่ 7. เป็นขั้นการรวบรวมโครงการวิจัย
- ขั้นที่ 8. เป็นขั้นการส่งโครงการ

และนอกจากนี้ยังค้นพบ องค์ประกอบ การพัฒนาโจทย์วิจัยด้านการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผล ต่อการทำเวทีพัฒนาโจทย์ทุกครั้ง มีความจำเป็น ต้องเชิญบุคคลทั้งสามกลุ่มเข้าร่วมอย่างขาดไม่ได้ ได้แก่ กลุ่มนักวิจัยอาวุโสหรือเมธีวิจัยหรือผู้ทรง คุณวุฒิด้านวิจัย กลุ่มผู้นำองค์กรหรืออธิการบดี หรือคณบดีหรือผู้อำนวยการวิจัย กลุ่มผู้สนใจงาน วิจัยซึ่งอาจเป็นคณาจารย์หรือนักศึกษาหรือบุคคล ทั่วไปก็ได้ แต่จะต้องมีการเตรียมการข้อมูล ที่เพียงพอ และเอื้อต่อการพัฒนาโจทย์วิจัยได้

องค์ประกอบของผู้เข้าร่วมเวทีพัฒนาโจทย์วิจัย

1. คือ จะต้องทำการเชิญชวนส่งเสริมการทำงาน วิจัยและให้กำลังใจ เพื่อให้คุณค่าและ ความสำคัญของงานวิจัยร่วมกัน
2. คือ จะต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน เชื่อมั่น เล็งเห็นความสำคัญร่วมกัน
3. คือ สนับสนุน มีความเชื่อมั่น มองเห็น เป้าหมายร่วมกัน มีความเข้าใจกันและกัน
4. คือ โจทย์วิจัยด้านท่องเที่ยวที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

1. การส่งเสริมการทำงานวิจัยใน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ควรจะต้องเร่ง กระจายอำนาจสู่การบริหารจัดการระดับคณะทุก ด้าน ได้แก่ ด้านอัตรากำลัง เงินงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ งานธุรการ ห้องสมุด ศูนย์ตำรา งานวิจัย และอื่น ๆ เพราะอนาคตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จะต้องก้าวไปสู่การบริหารงานแบบคณะที่สามารถ ทำทุกอย่างได้ในตัวเอง

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีบุคลากร ที่มีความสนใจ งานด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น เป็นจำนวน มากถึง 60 คน โดยเฉพาะคณาจารย์มีอายุ 45 ปี ลงมา ดังนั้นถ้าหากมีการส่งเสริมนักวิจัยกลุ่มนี้ อย่างต่อเนื่อง เชื่อว่าจะสามารถสร้างวัฒนธรรม การวิจัยให้เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยได้

3. ควรมีการสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย ใน ลักษณะวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (PAR) ในหลายมิติเพิ่มขึ้นทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ เช่น การนำไปประยุกต์กับการเรียนการสอน การนำไป ทดลองกับการออกนโยบายต่างๆของมหาวิทยาลัย การจัดทำแผนการพัฒนาคณะต่างๆ เป็นต้น

ผลกระทบหลังจากการวิจัย (OUT COME)

1. ส่งผลให้คณาจารย์เกิดความตื่นตัวใน การทำงานวิจัยเพิ่มขึ้น (วัดจากโครงการวิจัยที่เพิ่มขึ้น)
2. ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการบริหาร จัดการงานวิจัย มีทิศทางและแนวโน้มดีขึ้น (เดิมที่ มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับบทบาทด้านนี้น้อย มาก) แต่ปัจจุบันเริ่มมีการเซตระบบ เพื่อการ ตรวจสอบคุณภาพงานวิจัย เช่น การจัดเผยแพร่ งานวิจัยประจำปี การพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารของ มหาวิทยาลัยได้จัดทำขึ้นเองก็ตาม การตรวจสอบ โจทย์วิจัยระดับคณะเป็นต้น

3. ส่งผลต่อนโยบายการบริหารจัดการงานวิจัยในระดับมหาวิทยาลัย มีทิศทางที่ดีขึ้นเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานวิจัยเพิ่มขึ้น จากเดิมปี 2547 สนับสนุนเพียง 5 แสนบาท ในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 2.5 ล้านบาท เป็นต้น

4. ส่งผลต่อนโยบายการบริหารจัดการงานวิจัยในระดับคณะ เดิมทีคณะแต่ละคณะไม่ยอมรับผิดชอบการบริหารจัดการด้านนี้เลย มักจะผลักภาระมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา ปัจจุบันปี 2548 เป็นต้นไปนี้มีแนวโน้มดีขึ้น คือ ได้มีการสร้าง Node

การวิจัยในระดับคณะมีหน้าที่ผลงานงาน และนโยบายต่างๆจากสถาบันวิจัยฯ แล้วนำไปปฏิบัติและบริหารจัดการในระดับคณะ โดยให้รองคณบดีฝ่ายวิชาการของแต่ละคณะเข้ามากำกับดูแลด้านนี้โดยตรง เช่น การจัดประชุมนักวิจัยในระดับคณะเพื่อชี้แจงรายละเอียด หลักเกณฑ์การรับทุน การส่งขอเสนอโครงการวิจัย การนำเสนองานวิจัย เป็นต้น ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะมีพัฒนาการที่ดี และมีความเข้มข้นในด้านระบบประกันคุณภาพชั้นอีกระดับหนึ่ง

บรรณานุกรม

- สินธุ์ สโรบล. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. แหล่งที่มา : [http:// prdi.payap.ac.th/ report/basic%20research.doc](http://prdi.payap.ac.th/report/basic%20research.doc), 13 กันยายน 2546.
- สินธุ์ สโรบล. ประสานงานวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตภาคเหนือ ระยะที่ 1. แหล่งที่มา : [http://: vijai. Org/research](http://vijai.Org/research).
- สิทธิพงษ์ ดิลกวนิช และคณะ. 2545 . การถ่ายทอดความรู้ทรัพยากรถ้าสู่ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาโจทย์วิจัยชุมชนบ้านถ้ำลอดและบ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน. แหล่งที่มา : <http://: vijai. Org/research>.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2538
- สุธีระ ประเสริฐสรพร. 2544. สนุกกับงานวิจัย. บริษัทพิมพ์เพลินตึง เซ็นเตอร์ จำกัด. : กทม.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2542. คู่มือการบริหารงานวิจัย : ประเภททุนวิจัยและพัฒนา. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย : กทม.
- สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. 2545. ขุดวิชาการวิจัยชุมชน. สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา : กทม.
- Gay, L. R. and P. C. Diehl. Research Methods for Business and Management. New York: Macmillan Publishing Company. 1992
- Sekaran, Uma. Research Methods for Business (2nd). New York: John Wiley & Son, Inc. 1992

